

Rautjärven kunnan opiskeluhoitosuunnitelma

alkaen 1.8.2014

päivitetty
23.9.2021

1 Sisällys

1 Opiskeluhuollon tavoitteet ja toimintaperiaatteet

2 Opiskeluhuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat opiskeluhoitopalvelut

3 Yhteisöllinen opiskeluhoito ja sen toimintatavat

3.1 Koulun opiskeluhoitoryhmät

3.2 Ohjaus ja nivelvaiheyhteistyö

3.2.1 Ohjaus ja niveltäminen perusopetuksessa

3.2.2 Prosessin kulku nivelvaiheessa

4 Yksilökohtainen opiskeluhoito

4.1 Yksilökohtainen opiskeluhoitoprosessi

4.2 Opiskeluhoitokertomusten laatiminen

4.3 Opiskeluhoitorekisterin salassapito- ja kirjaamiskäytännöt

5 Opiskeluhuollon monialaiset palvelut

5.1 Kouluterveydenhoito

5.2 Psykososiaaliset palvelut — koulupsykologi ja koulukuraattori

5.3 Opiskeluhuollon yhteistyötahot

5.4 Kouluruokailu

5.5 Koulukuljetus

5.6 Nuorisopalvelut

5.7 Koulupoliisi

6 Turvallinen arki

6.1 Turvallisuuden edistäminen

6.2 Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

6.3 Oppilaiden suojaaminen väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

6.4 Käyttäytymisohjeet ja seuraamukset

6.5 Poissaolojen seuranta

7 Yhteistyö oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa

7.1 Oppilaan vaikuttamismahdollisuudet koulu yhteisössä

7.2 Kodin ja koulun välinen yhteistyö

7.3 Huoltajille tiedottaminen

7.4 Tiedonsaanti

8 Opiskeluhoitotyön toteuttaminen ja seuranta

8.1 Opiskeluhoitoryhmän työn arviointi

8.2 Ennaltaehkäisevän opiskeluhoitotyön arviointi koko koulu yhteisön tasolla

Opiskeluhoitoa ohjaavat asiakirjat

1 Opiskeluhuollon tavoitteet ja toimintaperiaatteet

Opiskeluhuollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä. Sitä toteutetaan koko oppilaitosyhteisöä tukevana monialaisena **yhteisöllisenä ja yksilökohtaisena** opiskeluhoitona oppilaiden ja heidän huoltajiensa, opetus-, sosiaali- ja terveystoimen ja muiden tahojen (palveluverkostojen) kanssa.

Opiskeluhuollon tavoitteena on

- edistää oppilaiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia
- edistää oppilaiden osallisuutta
- ehkäistä ongelmien syntyä korjaavan työn sijaan
- edistää koulun ja opiskeluympäristön hyvinvointia, terveellisyyttä ja turvallisuutta, esteettömyyttä, yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja koulun yhteistyötä
- mahdollistaa varhainen, matalan kynnyksen tuki tarvitseville
- tukea yksilöä yhteisöä kehittämällä
- tukea opettajan työtä.

Tämä opiskeluhoitosuunnitelma koskee Rautjärven kunnan perus- ja lukio-opetusta. Tässä suunnitelmassa käytämme lapsesta ja nuoresta käsitettä oppilas.

2 Opiskeluhuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat opiskeluhoitopalvelut

Rautjärven kunnassa perusopetuksen oppilaita on Simpeleen koulussa 208. Heistä kaksitoista alkuopetuksen oppilasta opiskelee Otsolan toimipisteessä kunnan eteläpäässä. Lukiossa opiskelee 22 opiskelijaa sekä esiopetuksessa 19 oppilasta, joista neljä opiskelee Otsolassa. Oppilaat saavat Eksoten järjestämänä koulukuraattorin, -psykologin ja terveydenhuollon palveluja. Perusopetuksen oppilaille on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti koulukuraattorin ja koulupsykologin kanssa ja päästä tarvittaessa terveydenhoitajan vastaanotolle. Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun on järjestettävä koulukuraattorin tai koulupsykologin kanssa viimeistään seitsemäntenä koulutyöpäivänä sen jälkeen, kun oppilas on tätä pyytänyt, kiireellisissä tapauksissa samana tai seuraavana työpäivänä.

Koulupsykologin palveluja on Rautjärvellä tarjolla noin yhtenä päivänä viikossa. Psykologin tehtäviä ovat oppilaiden opiskelun tukeminen (esim. keskustelut ja tutkimukset) sekä koko yhteisön hyvinvoinnin kehittäminen yhteistyössä koulun henkilöstön ja oppilaiden kanssa.

Koulukuraattori työskentelee kaksi päivää viikossa Rautjärven kouluilla.

Kouluterveydenhoitaja työskentelee noin kolmena päivänä viikossa Simpeleellä ja noin kerran kuukaudessa Otsolassa. Hänelle kuuluvat kaikki Rautjärven perusopetuksen, lukion ja esiopetuksen oppilaat sekä kahden koulun oppilaita toisten kuntien puolelta. Terveystoiminta ohjaa tarvittaessa oppilaan koululääkärille.

Oppilas ja huoltajat voivat hakea apua/tukea suoraan Imatralla ja Lappeenrannassa sijaitsevista Lasten ja nuorten taloista, jonne myös opiskeluhoito voi oppilaan ohjata hakemaan tarvittavaa apua/tukea.

Opiskeluhooltoryhmät vastaavat koulun opiskeluhooltotyön suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Ryhmän tehtävänä on myös opiskeluhoollon kehittäminen ja seuranta. Yhteisöllinen opiskeluhooltoryhmä kokoontuu Simpeleen koululla vähintään kaksi kertaa lukukaudessa.

3 Yhteisöllinen opiskeluhoolto ja sen toimintatavat

Yhteisöllisellä opiskeluhoollolla tarkoitetaan toimintakulttuuria ja -tapoja, joilla koko koulu yhteisössä edistetään oppilaiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä.

3.1 Koulun opiskeluhooltoryhmät

Ohjausryhmä

Sekä Rautjärven kunnan perusopetuksen että Rautjärven lukion opiskeluhoollon ohjausryhmänä toimii Eksoten ja kuntien opetustoimen neuvottelukunta, jota kutsutaan Maakunnalliseksi opiskeluhoollon ohjausryhmäksi. Sen muodostavat Eksoten edustajat ja kuntien edustajat koko Eksoten alueelta.

Koulukohtainen opiskeluhooltoryhmä

Simpeleen koulussa sekä Rautjärven lukiossa on koulukohtaiset opiskeluhooltoryhmät. Koulukohtaisen opiskeluhooltoryhmän puheenjohtajana toimii koulun johtaja tai rehtori. Jäseninä siihen kuuluvat koulukuraattori, kouluterveydenhoitaja, erityisopettaja(t), alueen päiväkodinjohtaja (peruskoulussa), opinto-ohjaaja (yläkoulussa ja lukiossa), apulaisrehtori sekä oppilaiden, opiskelijoiden ja huoltajien edustajat. Koulukohtainen opiskeluhooltoryhmä vastaa koulun opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista.

Opiskeluhooltoryhmä voi tarvittaessa kuulla asiantuntijoita.

Opiskeluhooltoryhmä

- tekee kokonaistarvekartoituksen ja määrittelee käytettävissä olevat opiskeluhooltopalvelut
- suunnittelee toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämiseksi ja tukitoimien järjestämiseksi
- ohjaa yhteistyön järjestämisen kodin ja koulun ja muiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa
- laatii suunnitelman väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä suojaamiseksi
- järjestää opiskeluhoollon toteutuksen seurannan (omavalvonta)
- huomioi Rautjärven kunnan hyvinvointisuunnitelman
- arvioi omaa toimintaa ja tarpeita

Yksilöllisen opiskeluhoollon asiantuntijaryhmä

Yksittäisen oppilaan hyvinvointia ja terveyttä (psyko-sosiaalista) koskevat asiat käsitellään oppilaan ja/tai huoltajan suostumuksella tapauskohtaisesti koottavassa asiantuntijaryhmässä. Koulun asiantuntijaryhmän koollekutsujana toimii se

opetushenkilöstön tai opiskeluhoiltopalvelujen työntekijä, joka huolen havaitsee. Hän esittää koottavaksi yksilöllisen opiskeluhoillon tarpeita vastaavan tapauskohtaisen monialaisen yksilökohtaisen opiskeluhoillon ryhmän. Ryhmä valitsee keskuudestaan vastuuhenkilön. Päätökset kirjataan ns. opiskeluhoilto kertomukseen. Tiedot ovat salassa pidettäviä.

Ryhmän käynnistämiseen johtava huoli saattaa nousta oppilaan huoltajan, opetuksen järjestäjän tai opiskeluhoillon palvelujen työntekijän suunnalta. Huolen havainnut työntekijä ottaa asian aina ensin puheeksi oppilaan kanssa, jonka suostumuksella otetaan kontakti huoltajaan, jonka kanssa mietitään asian ratkaisua huolen selvittämiseksi. ”Koollekutsuja” esittää kutsuttavaksi mukaan ammattihenkilöitä, joista ryhmä tulee koostumaan. Ryhmässä on vain henkilöitä, jotka perustellusti liittyvät ko. tilanteen hoitamiseen. Ryhmä valitsee keskuudestaan vastuuhenkilön, joka vastaa jatkossa ryhmän tavoitteellisesta toiminnasta, tarvittavista kirjaamisista yksilökohtaiseen opiskeluhoilto kertomukseen, mahdollisten uusien jäsenien tai asiantuntijoiden mukaan kutumisesta tai muista vastaavista ryhmän työjärjestykseen tai toimintaan liittyvistä seikoista. Mikäli mukaan kutsutaan opiskeluhoillon ulkopuolisia tahoja, tapahtuu tämä oppilaan tai huoltajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella. Erittäin painavasta syystä oppilas voi kieltää huoltajaansa tai muuta laillista edustajaansa osallistumasta itseään koskevan asian käsittelyyn (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 18 § 2 mom.).

Asiantuntijaryhmässä käsiteltäviä asioita ovat esim. käyttäytymiseen ja/tai sosiaalisiin tilanteisiin liittyvät vaikeudet tai erilaiset lastensuojelulliset huolenaiheet.

3.2 Ohjaus ja nivelvaiheyhteistyö

3.2.1 Ohjaus ja nivelttäminen perusopetuksessa

Ohjaustoiminnan tarkoituksena on tukea oppilaan onnistumista perusopetuksen eri vaiheissa, vahvistaa opiskelutaitoja ja itseohjautuvuutta sekä kehittää oppilaan valmiuksia tehdä opintojaan koskevia valintoja. Opintojen edetessä työelämään tutustumisen ja tulevaisuuden vaihtoehtojen suunnittelemisen merkitys kasvaa. Ohjauksella vahvistetaan myös yhteistyötaitoja sekä kykyä toimia erilaisissa ryhmissä ja ottaa vastuuta omasta ja yhteisestä työstä. Ohjauksen tehtävänä on osaltaan estää oppilaiden syrjäytymistä ja edistää tasa-arvoa.

Ohjaustoiminta muodostaa koko perusopetuksen kestävä jatkumon, jonka toteutuminen taataan siten, että ohjaustyöhön osallistuvat opettajat toimivat yhteistyössä oppilaan opintopolun aikana ja opiskelun nivelvaiheissa. Kaikkien opettajien tehtävänä on ohjata oppilasta oppiaineiden opiskelussa sekä auttaa häntä kehittämään oppimaan oppimisen taitojaan ja oppimisen valmiuksiaan sekä ennaltaehkäistä opintoihin liittyvien ongelmien syntymistä. Jokaisen opettajan tehtävänä on oppilaiden persoonallisen kasvun, kehityksen ja osallisuuden tukeminen.

3.2.2 Prosessin kulku nivelvaiheessa

Nivelvaiheiden yhteistyö on perusopetukseen kuuluvaa yhteistyötä, jossa painottuu ennaltaehkäisevä ja luottamuksellinen työ. Tavoitteena yhteistyössä on tarvittavien tukitoimien suunnittelu ja saatavuus sekä jo käytössä olevien hyvien tukitoimien siirtäminen

lapsen mukana seuraavalle portaalle. Toimivalla yhteistyöllä varmistetaan saumaton opintie lapselle koko hänen kouluajalleen.

Esiopetuksesta alakouluun

Nivel- ja siirtymävaiheet toteutuvat yhteistyössä huoltajien ja varhaiskasvatus- sekä alkuopetushenkilöstön kanssa. Lapsen turvallisen koulunkäynnin aloittamisen takaamiseksi on tärkeää, että hänen oppimistaan ja tuen tarvettaan koskevat tiedot siirtyvät huoltajan kirjallisella suostumuksella esiopetuksesta kouluun. Etukäteistietojen pohjalta mahdollistuu erilaisten oppijoiden ja heidän tuen tarpeensa huomiointi sekä toimivien ryhmien suunnittelu.

Tehostetun ja erityistä tukea tarvitsevan lapsen osalta pidetään siirtopalaveri, jossa ovat mukana huoltajat, esikoulun opettaja, alkuopettaja ja erityisopettaja. Siirtopalaveriin voi huoltajien suostumuksella osallistua myös muita asiantuntijoita.

- Esiopetuksen kevään vanhempainilta painottuu kouluvalmiuksien läpikäymiseen. Tuleva luokanopettaja osallistuu vanhempainiltaan mahdollisuuksien mukaan.
- Tulevalla luokanopettajalla ja lastentarhanopettajalla on keväällä tai syksyllä tiedonsiirtopalaveri.
- Keväällä järjestetään koulutulokkaille ja huoltajille tutustumispäivä tulevassa koulussa.
- Esiopetuksen oppimissuunnitelma siirtyy koululle lastentarhanopettajan kautta, jos huoltajat antavat tiedonsiirtoluvan.
- Kouluterveydenhoitaja vierailee esiopetusryhmissä syksyllä esikoulun alettua.
- Esikoululaisilla on omat kummit 5. luokalla, jotka vierailevat kevään aikana esiopetusyksikössä.
- Kummioppilaat ovat koulutulokkaiden tukena keväällä järjestettävänä kouluun tutustumispäivänä sekä vastaanottavat syksyllä ensimmäisenä koulupäivänä. Kummitoimintaa järjestetään lukuvuoden aikana, mm. välituntisin, yhteisinä lukuhetkinä tms.

Alakoulusta yläkouluun

Alakoulun ja yläkoulun nivelvaiheessa koulukuraattori, erityisopettaja ja/tai opinto-ohjaaja tapaavat kuudensien luokkien opettajia. Tällöin opettajilla on mahdollisuus välittää oppilaiden koulunkäynnin kannalta merkityksellisiä tietoja yläkoulun käyttöön.

Kuudensien luokkien pedagogisten selvitysten ja HOJKSien käsittelyihin voidaan pyytää mukaan yläkoulun edustaja. Näitä tietoja yläkoulu hyödyntää tarpeellisen tuen resurssoinnissa ja opetusryhmiä muodostettaessa.

Kuudennen luokan aikana yläkoulun opinto-ohjaaja käy kertomassa oppilaille yläkoulun käytänteistä. 6.luokan oppilaille järjestetään keväällä tutustumispäivä yläkouluun. Tutustumispäivänä kerrotaan luokkajaot ja luokanohjaajat sekä aloitetaan ryhmäytyminen tukioppilaiden johdolla.

Syksyllä koulun alettua 7.luokkalaisille järjestetään ryhmäytymispäivä, jonka tavoitteena on luokkahengen vahvistaminen. 7.luokkalaisten huoltajille järjestetään syksyllä vanhempainilta, jossa käydään läpi yläkoulun käytänteitä.

Yläkoulusta toiselle asteelle

Oppilaille kerrotaan peruskoulun jälkeisistä koulutusvaihtoehdoista. Lisäksi tutustutaan etsivään nuorisotyöhön. Opinto-ohjaaja käy jokaisen 9. luokkalaisen oppilaan kanssa keskustelun jatko-opintoihin liittyen.

9. luokkalaisten huoltajille järjestetään kaksi vanhempainiltaa koskien jatko-opintovaihtoehtoja ja yhteishaun toteuttamista. Kaikilla 9. luokkalaisten huoltajilla on myös mahdollisuus henkilökohtaiseen opinto-ohjaajan tapaamiseen.

Opinto-ohjaaja huolehtii jälkiohjauksesta kesäkuussa tarkistaen kaikkien oppilaiden haun toteutumisen. Mikäli oppilas jää ilman opiskelupaikkaa, hän sopii opinto-ohjaajan kanssa ajan jälkiohjausta varten. Jälkiohjauksessa tutustutaan tarjolla oleviin koulutusmahdollisuuksiin ja annetaan ohjeet hakua varten. Opinto-ohjaaja ilmoittaa ilman opiskelupaikkaa jääneiden oppilaiden yhteystiedot etsivän nuorisotyön ohjaajalle, joka auttaa tarvittaessa kesällä tapahtuvan koulutushaun tekemisessä.

Alkusyksyn aikana opinto-ohjaajat tarkistavat, että kaikki oppilaat ovat aloittaneet toisen asteen opiskelun. Tarvittaessa opinto-ohjaajat ottavat yhteyttä etsivän nuorisotyön ohjaajaan. Yhteistyössä toisen asteen oppilaitosten kanssa pidetään nivelpalaverit tarpeen mukaan.

Lukiosta jatko-opintoihin

Lukiolaisten siirtymistä jatko-opintoihin tuetaan opinto-ohjauksella. Tavoitteena on lukiolaisten tietouden kasvattaminen jatko-opinnoista ja suomalaisesta tukijärjestelmästä, kuten työ- ja elinkeinopalveluista. Ohjauksessa korostetaan opiskelijoiden itsenäisyyttä ja tiedonhallintataitoja, jotka auttavat nuoria selviytymään siirtymävaiheesta jatko-opintoihin tai työelämään. Rautjärven lukion kolmannen vuosikurssin opiskelijoille pyritään mahdollisuuksien mukaan mahdollistamaan osallistuminen korkeakoulujen tutustumispäiviin vuosittain. Painopistealueena tuessa ovat neuvonta, tiedottaminen ja ohjaus. Opiskelujen ohjaamisesta vastaa koko opettajakunta ja ammatinvalinnan ohjauksesta pääasiassa opinto-ohjaaja.

Opinto-ohjaaja on opiskelijoiden ja huoltajien apuna koko lukioajan. Lukiosta valmistumisen jälkeen opiskelijalla on vuoden ajan oikeus saada ohjausta. Opiskelija voi ottaa yhteyttä opinto-ohjaajaan tai etsivään nuorisotyöntekijään.

4 Yksilökohtainen opiskeluhoolto

4.1 Yksilökohtainen opiskeluhoolto prosessi

Yksilökohtaisessa opiskeluhooltoasian käsittelyssä asiantuntijaryhmä kootaan tarpeen mukaan.

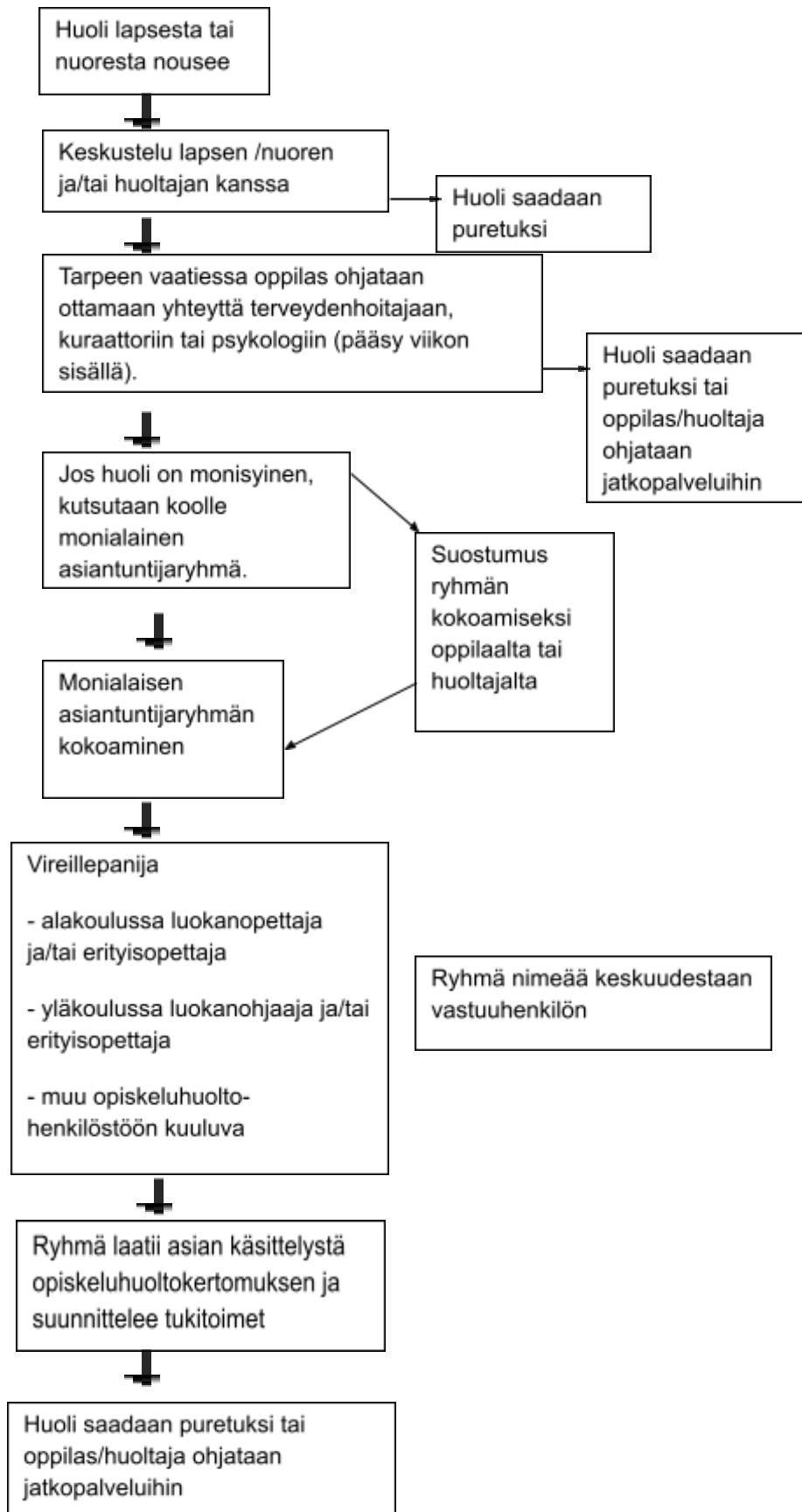
Se sisältää yksittäiselle oppilaalle suunnatut

- koulu- ja oppilasterveydenhuollon palvelut
- opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalvelut
- monialaiset yksilökohtaiset opiskeluhoollon palvelut
- erityislaitoksissa järjestettävät sosiaali- ja terveystyöpalvelut.

Yksilökohtainen opiskeluhoolto edellyttää oppilaan ja tarpeen niin vaatiessa huoltajan suostumusta (esim. Wilma-viestin). Oppilaan osallisuus, toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa oppilaan iän, kehitystason ja muiden henkilökohtaisten edellytysten mukaisesti. Oppilaan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella hänen asiansa käsittelyyn voi osallistua esim. asiantuntija tai oppilaan läheinen.

Yksilökohtaisen opiskeluhuollon käsittelyssä edetään Eksoten mallin mukaisesti (Kuvio 1).

KUVIO 1. Oppilaan yksilökohtaiseen tilanteeseen liittyvän huolen käsittely opiskeluhuollossa (Eksoten mallia mukaillen)

4.2 Opiskeluhoitokertomusten laatiminen

Yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelystä asiantuntijaryhmässä laaditaan opiskeluhoitokertomus. Ryhmän vastuhenkilö kirjaa yksilökohtaisen opiskeluhoitokertomuksen järjestämiseksi ja toteuttamiseksi välttämättömät tiedot opiskeluhoitokertomukseen. Kirjauksia voivat tehdä myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet.

Kertomukseen kirjataan seuraavat asiat:

- yksittäisen oppilaan nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen oppilaan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot
- asian aihe ja vireille panija
- oppilaan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet, kuten arviot, tutkimukset ja selvitykset
- tiedot asian käsittelystä opiskeluhoitoryhmän kokouksessa
- kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa
- kokouksessa tehdyt päätökset, päätösten toteuttamissuunnitelma sekä toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot
- toteutetut toimenpiteet
- kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa

4.3 Opiskeluhoitokertomusten salassapito- ja kirjaamiskäytännöt

Opiskeluhoitokertomukset kirjataan Wilmaan valmiiseen muistiopohjaan. Jos sivulliselle annetaan opiskeluhoitokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu.

Opiskeluhoitokertomuksiin tallennetut tiedot, jotka koskevat yksittäistä oppilasta taikka muuta yksityistä henkilöä, ovat salassa pidettäviä. Salassa pidettäviä tietoja ei saa antaa sivulliselle, ellei siihen ole kirjallista lupaa asianomaiselta oppilaalta tai ellei hänellä ole edellytyksiä arvioida suostumuksen merkitystä, hänen huoltajaltaan. Tiedon luovuttamiseen oikeuttavat myös eräät lait (Julkisuuslaki 24 § ja Perusopetuslaki 40 §).

Kouluterveydenhuollon henkilöstö ja koulupsykologi kirjaavat yksilökohtaisen opiskeluhoitotyön säädetysti potilaskertomukseen ja muihin potilasasiakirjoihin. Vastaavasti kuraattori kirjaa asiakastiedot kuraattorin asiakaskertomukseen.

5 Opiskeluhoitokertomusten monialaiset palvelut

Oppilasta tukeva yhteisöllinen koulu arvostaa oppilaiden, opettajien, muiden kouluyhteisön jäsenten ja asiantuntijoiden sekä perheiden merkitystä toiminnassaan. Koulu tekee yhteistyötä esiopetuksen ja muun varhaiskasvatuksen, aamu- ja iltapäivätoiminnan, muiden perusopetusta antavien koulujen, jatko-opintoja tarjoavien oppilaitosten, sosiaali- ja terveystoimen (Eksoten palvelut) ja nuoriso- ja liikuntatoimen sekä muiden lasten kasvua ja kehitystä tukevien toimijoiden kanssa.

5.1 Kouluterveydenhuolto

Kouluterveydenhuollon tavoitteena on koko kouluyhteisön hyvinvoinnin ja oppilaiden terveyden edistäminen sekä terveen kasvun ja kehityksen tukeminen. Työtä tehdään luottamuksellisesti yhdessä oppilaiden, huoltajien, opettajien ja muun opiskeluhoitohenkilöstön kanssa. Kouluterveydenhuoltoon kuuluu myös oppilaan työelämään tutustuttamisen aikainen terveydenhuolto.

Kouluterveydenhoitaja ja koululääkäri toteuttavat kouluterveydenhuoltoa, joka on ennaltaehkäisyyn painottuvaa toimintaa, mm. terveystarkastuksia ja neuvontaa. Sairauksien tutkimus ja hoito tapahtuu pääsääntöisesti terveyskeskuksessa.

Terveydenhoitaja ottaa vastaan oppilaita koulukohtaisesti sovittuina aikoina. Huoltajat voivat ottaa yhteyttä ja varata ajan oppilaan terveyttä ja hyvinvointia koskevissa asioissa. Terveydenhoitaja tapaa koululaisia ja huoltajia myös säännöllisten terveystarkastusten yhteydessä. Laajat terveystarkastukset, joihin kutsutaan vanhemmat mukaan ja joihin kuuluu terveydenhoitajan tarkastuksen lisäksi lääkärintarkastukset, tehdään 1., 5. ja 8. luokilla. Joskus oppilaan terveysasiat tarvitsevat tarkempia tutkimuksia ja selvittelyjä, jolloin terveydenhoitaja tai lääkäri ohjaa oppilaan muiden asiantuntijoiden jatkotutkimuksiin. Näitä ovat mm. fysioterapia, ravitsemusterapia, suun terveydenhuolto, laboratorio sekä erikoissairaanhoito. Kouluterveydenhoitajan tai lääkärin vastaanotolta voidaan ohjata myös esimerkiksi kuraattorin ja psykologin vastaanotoille.

Asetuksen mukaan kouluterveydenhuolto osallistuu koulun työolojen ja työoloselvityksen tekemiseen yhdessä opettajien, työterveyshuollon, työsuojelun, terveystarkastajan sekä oppilaiden ja huoltajien kanssa.

Koulussa annetaan ensiapua ja akuutisti sairastuneet tai tapaturmassa olleet oppilaat ohjataan hoitoon. Kouluissa lääkehoidon toteuttaminen on harvoin päivittäistä toimintaa. Koulun henkilöstö toteuttaa lääkehoitoa ainoastaan erityistapauksessa ja yhteisesti niin sovittaessa. Mahdollinen lääkehoidon käytännön toteuttaminen perustuu yksilölliseen lääkehoitosuunnitelmaan, joka tehdään yhdessä vanhempien ja asiantuntijoiden kanssa.

5.2 Psykososiaaliset palvelut — koulukuraattori ja koulupsykologi

Koulupsykologipalvelut antavat tukea ja ohjausta koulunkäyntiin ja oppilaiden kehitykseen liittyvien sosiaalisten ja psyykkisten vaikeuksien ehkäisemiseen ja poistamiseen. Palveluilla edistetään myös koulun ja kodin välisen yhteistyön kehittämistä.

Psykososiaalisen opiskeluhoollon tehtävänä on auttaa ja tukea oppilaita ja heidän perheitään erilaisissa koulunkäyntiin sekä kasvuun ja kehitykseen liittyvissä asioissa yhteistyössä huoltajien kanssa ja heidän luvallaan. Työn tavoitteena on pyrkiä ehkäisemään ongelmien syntyä ja vaikeutumista varhaisella auttamisella. Työ on moniammatillista työtä, jossa lapsen ja perheen tilannetta tarkastellaan kokonaisvaltaisesti.

Koulukuraattori työskentelee osana koulujen ja esiopetuksen opiskeluhoiltoa ja kuuluu koulun opiskeluhoiltoryhmään. Koulukuraattori on peruskoulussa toimiva sosiaalityön ammattilainen. Kuraattorin työ on ennaltaehkäisevää työtä, johon kuuluu yhteisöllinen työ koulussa luokka- ja pienryhmämuotoisena sekä yksilötyönä. Koulukuraattorit voivat mahdollisuuksien mukaan suunnitella ja ohjata erilaisia ryhmiä oppilaille.

Koulukuraattori tekee yhteistyötä myös muiden lapsia ja nuoria auttavien viranomaisten kanssa. Koulukuraattorin yhteydenotto on kutsu tilanteen selvittelyyn ja yhteistyöhön sekä tarvittavien tukitoimien tai muutosten yhteiseen pohdintaan.

5.3 Opiskeluhuollon yhteistyötahot

Lasten ja nuorten talot Imatralla ja Lappeenrannassa toimivat matalan kynnyksen periaatteella. Lasten ja nuorten taloon voi lapsi, nuori tai vanhempi ottaa suoraan yhteyttä joko tulemalla paikan päälle tai soittamalla. Taloon tullessa ei tarvitse tietää, mitä palvelua tarvitsee, sillä ammattilaiset selvittävät tarvittavan tuen. **Matalan kynnyksen palvelu on avoinna arkipäivisin klo 9-15. Näissä asioissa palvelee Lasten ja nuorten alkuarviointi.**

Mikäli tuen tarve huomataan neuvolassa, päivähoidossa, koulussa tai terveydenhoidossa, niin työntekijä täyttää yhdessä vanhemman kanssa yhteistyölomakkeen, joka löytyy Eksoten internetsivuilta <http://www.eksote.fi/toimipisteet/lasten-ja-nuorten-talot/Sivut/default.aspx>.

Lasten ja nuorten taloista löydät seuraavat palvelut

- Lasten ja nuorten alkuarviointi
- Lastenvalvojat: Sopimukset erotilanteessa ja isyysasiat
- Lasten ja nuorten kehitykselliset palvelut
- Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelut
- Lapsiperheiden kotipalvelu
- Perhetyö
- Lasten ja nuorten rikokset ja oikeusedustus
- Tukihenkilö- ja tukiperhetoiminta
- Lastensuojelu

Jokaisella lapsella on oikeus turvalliseen ja virikkeitä tarjoavaan kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun ja huolenpitoon.

Lastensuojelutyön tarkoituksena on edistää lapsen suotuisaa kehitystä ja hyvinvointia. Lastensuojelutyöllä tuetaan vanhempia, huoltajia ja muita lapsen hoidosta ja kasvatuksesta vastaavia henkilöitä lapsen kasvatuksessa ja huolenpidossa. Tällä työllä pyritään ehkäisemään lapsen ja perheen ongelmia sekä puuttumaan riittävän varhain havaittuihin ongelmiin. Lastensuojelun tarvetta arvioitaessa ja lastensuojelua toteutettaessa otetaan ensisijaisesti huomioon lapsen etu.

Lasta, nuorta ja hänen perhettään tuetaan ensisijaisesti siten, että lapsi voi kasvaa ja asua omassa kodissaan. Lastensuojelutyötä tehdään yhteistyössä perheen ja sen lähiverkoston sekä eri viranomaisten kanssa. Yhteistyökumppaneina perheen tukemisessa ovat esimerkiksi päivähoido, neuvola, koulu ja nuorisotyö.

Lastensuojelutyön käynnistää huoli lapsen hyvinvoinnista, terveydestä tai kehityksestä. Hyvinvointia vaarantavia tekijöitä voivat olla esim. lapsen hoidon laiminlyönti, huoltajien päihteiden käyttö, mielenterveyden ongelmat tai voimakkaat ristiriidat perheessä. Lapsi tai nuori voi myös itse vaarantaa hyvinvointiaan esim. käyttämällä päihteitä, laiminlyömällä koulunkäyntiään tai tekemällä rikoksia.

Lastensuojelulain 25 §:ssä säädetään ilmoitusvelvollisuudesta. Ilmoitusvelvollisuus koskee kaikkia niitä viranomaisia, jotka työssään toimivat lasten, nuorten ja perheiden

parissa. Jokaisella koulun henkilökuntaan kuuluvalla on siis velvollisuus tehdä viipymättä lastensuojeluilmoitus salassapidon estämättä, jos he tehtävässään ovat saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää lastensuojelun tarpeen selvitystä. Lastensuojelun ilmoitusvelvollisuus sivuuttaa muussa lainsäädännössä säädetyn salassapidon.

Lastensuojelulain ilmoitusvelvollisuus (25 §). Kaikilla lastensuojelulain 25 §:n 1 momentissa tarkoitetuilla henkilöillä, joilla on velvollisuus lastensuojeluilmoituksen tekemiseen, on velvollisuus tehdä salassapitosäännösten estämättä ilmoitus poliisille, kun heillä on tehtävässään tietoon tulleiden seikkojen perusteella syytä epäillä lapsen kohdistunutta rikoslain (39/1889) 20 luvussa rangaistavaksi säädettyä seksuaalirikosta.

5.4 Kouluruokailu

Opetukseen osallistuvalla on annettava jokaisena työpäivänä tarkoituksenmukaisesti järjestetty ja ohjattu, täysipainoinen maksuton ateria. Kouluruokailun tavoitteena on kasvattaa terveellisiin ruokailutottumuksiin ja samalla avartaa makutottumuksia. Kouluruokailussa noudatetaan hyviä tapoja ja koulun ohjeita.

Koululounas tyydyttää noin kolmanneksen päivän ravinnontarpeesta. Kuuden viikon ruokalistaan tuovat vaihtelua erilaiset teemaviikot ja juhlapyhiin liittyvät perinneruuat. Koulut tiedottavat huoltajille ruokalistan ja viikoittainen ruokalista ilmoitetaan paikallislehdessä. Ruoka valmistetaan Simpeleen koulun keskuskeittiö Rosmariinissa, josta se kuljetetaan Otsolaan sekä esiopetukseen. Ruoka syödään luokittain aikataulun mukaan. Erikoisruokaa on tarjolla lääkärintodistukseen perustuen.

Simpeleen koulussa on järjestetty välipalaa oppilaille, joilla on ensimmäinen ruokailuvuoro ja pitkä päivä sekä lukiolaisille.

5.5 Koulukuljetus

Koulukuljetus järjestetään oppilaalle perusopetuslain mukaisesti. Koulukuljetuksen perusteena on matka kotiosoitteesta (väestörekisteriin merkitty vakituinen asuinpaikka) kouluun ja takaisin. Matka mitataan lyhintä ympäri vuoden kulkukelpoista turvallista reittiä pitkin. Koulumatka korvataan vain lähikouluun. Kunnassamme on sivistyslautakunnan hyväksymät koulukuljetusperiaatteet.

5.6 Nuorisopalvelut

Rautjärven kunnan nuorisotyön tavoitteena on tukea nuorten yhteisöllisyyttä ja nuoren yksilöllistä kasvua sekä auttaa häntä omien voimavarojen tunnistamisessa, oman identiteetin vahvistamisessa sekä elämänhallinnan taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämisessä. Nuorisotoimi järjestää mm. avoimia nuorten iltoja nuorisotiloilla, kerhoja, retkiä, leirejä, tapahtumia ja pienryhmätoimintaa. Kunnassa toimii nuorten vaikuttajaryhmä. Toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä nuorten kanssa mahdollisuuksien mukaan. Kaikki nuorisotoimen toiminta on päihteetöntä.

Nuorisotila Kellari Simpeleellä on avoinna kahtena päivänä viikossa ja Asemanseudun nuorisotila Laituri kerran viikossa. Nuorisotilojen avoimet ovet on tarkoitettu 5.-luokkalaisille ja sitä vanhemmille nuorille. Nuorisotiloilla työskennellään aina pareittain. Nuorisotyö järjestää myös kansainvälistä toimintaa. Nuorisotiloilla voi mm. tavata kavereita, pelata erilaisia pelejä, kuunnella musiikkia, katsella televisiota, käyttää ilmaista wifi – verkkoa ja tehdä läksyjä tai välipalaa. Nuorisotyöhön kuuluu myös kerhojen, yökahviloiden sekä pienryhmätoiminnan järjestäminen. Ryhmiä voidaan perustaa tarpeen mukaan.

Nuorisotoimi on koulun yhteistyökumppanina esim. suunniteltaessa ja toteutettaessa kummioppilas- ja tukioppilastoimintaa sekä ryhmätyksiä. Nuorisotoimi tukee koulutyön arkea myös muunlaisin koulunuorisotyön keinoin, kuten yläkoulun ja lukion välkkäkahvilatoiminnalla.

Etsivä nuorisotyöntekijä tarjoaa 15-29-vuotiaille nuorille vapaaehtoisuuteen perustuvaa yksilöllistä neuvontaa ja ohjausta. Työskentelyn tavoitteena on tarjota tukea erityisesti niille nuorille, jotka ovat vaarassa keskeyttää opintonsa, eivät ole löytäneet jatko-opiskelupaikkaa tai työpaikkaa valmistumisen jälkeen. Yhteistyön lähtökohtana ovat nuoren omat tavoitteet ja toiveet. Työskentely muotoutuu yksilöllisesti kunkin nuoren tilanteen ja tarpeen mukaan.

Etsivä nuorisotyöntekijä jalkautuu esimerkiksi nuorisotiloille. Nuoret voivat olla itse yhteydessä työntekijään tai ohjautua asiakkaina yhteistyötahojen kautta. Myös huoltaja, ystävät tai lähipiiri voivat olla etsivään nuorisotyöntekijään yhteydessä, jos heille herää huoli nuoresta. Yksilöohjauksen alkuvaiheessa nuoren tilanne kartoitetaan ja asetetaan tavoitteita yhdessä työskentelylle. Työskentely nuoren kanssa voi olla esimerkiksi keskustelua, neuvontaa, tukemista ja nuoren ohjaamista hänen tarvitsemaansa palveluun. Rautjärvellä etsivä nuorisotyö on mukana myös ennaltaehkäisevässä toiminnassa, kuten avoimissa ovissa, pienryhmissä ja koulutyön arjessa.

5.7 Koulupoliisi

Rautjärven kunnassa käytetään Kaakkois-Suomen yhteisiä toimintamalleja, jotka on laadittu kouluissa tapahtuvien rikosten tai rikollisten tekojen varalle ja otetaan yhteyttä Kaakkois-Suomen poliisilaitoksen ennalta estävän toiminnan ryhmään tarvittaessa.

Poliisin vierailut ovat luonnollinen tapa edistää turvallisuutta kouluissa ja oppilaitoksissa. Poliisi käy mahdollisuuksien mukaan antamassa oppilaille liikennevalistusta, laillisuuskasvatusta sekä päihde- ja huumevalistusta.

Äkillisissä tilanteissa, joissa poliisi tarvitaan välittömästi koululle, otetaan yhteyttä yleiseen hätänumeroon (112).

6 Turvallinen arki

6.1 Turvallisuuden edistäminen

Oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Siihen kuuluu fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus. Opetuksen järjestämisen lähtökohtana on oppilaiden ja koulun henkilökunnan turvallisuuden takaaminen kaikissa tilanteissa, ja se on osa kouluyhteisön toimintakulttuuria.

Opiskeluhuollon tavoitteena on tukea toimintakyvyn säilymistä myös fyysistä ja psyykkistä turvallisuutta vaarantavissa tilanteissa. Erilaisissa ongelma-, onnettomuus- ja kriisitilanteissa sekä niiden edellyttämässä jälkihoidossa huolehditaan oppilaan ja koko yhteisön tarvitsemasta psykososiaalisesta tuesta.

Fyysistä turvallisuutta edistetään huolehtimalla koulurakennukseen, opetustiloihin, opetusvälineisiin, opetuksen järjestämiseen, opetustilanteisiin ja välitunteihin sekä koulu yhteisön ulkopuolella tapahtuvaan opetukseen liittyvistä turvallisuustekijöistä. Opetuksen järjestäjän tulee huolehtia siitä, että työelämään tutustumispaikka on turvallinen ja että oppilaan oppimisympäristö on työelämään tutustumisen aikana oppilaalle turvallinen. Koulu yhteisön turvallisuuden edistämiseen kuuluvat myös koulukuljetuksiin, tapaturmien ennaltaehkäisyyn ja tietoturvallisuuteen liittyvät tekijät.

6.2 Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

Koulu yhteisön turvallisuutta ohjaavat työturvallisuuslaki ja sen mukainen työsuojelun toimintaohjelma. Muita turvallisuutta ohjaavia säädöksiä ovat pelastuslain- ja asetuksen edellyttämä ajan tasalla oleva **pelastussuunnitelma**.

Jokaisella koululla on ajantasainen **turvallisuussuunnitelma**. Turvallisuussuunnitelmaan on nimetty koulun turvallisuusvastaavat. Suunnitelmasta löytyvät myös koulun järjestyssäännöt ja koulukohtaiset toimintaohjeet.

Kriisisuunnitelmaosio sisältää ohjeet kriisitilanteissa toimimisesta ja psykososiaalisen tuen järjestämisestä. Koulu yhteisön terveellisyttä, turvallisuutta ja toimintaohjeiden toteutumista seurataan ja arvioidaan suunnitelmallisesti yhteistyössä kouluterveydenhuollon ja muiden tarvittavien viranomaisten kanssa. Parikkalan ja Rautjärven kunnilla on yhteinen jälkipuintiryhmä, joka koostuu Eksoten työntekijöistä.

6.3 Oppilaiden suojaaminen väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Aikuisten läsnäolo ja yhteiset pelisäännöt luovat perustan turvalliselle koulupäivälle. Koulujen ryhmäytymiskäytänteet, teema- ja toimintapäivä sekä tukioppilas- ja kummioppilastoiminta lisäävät oppilaiden hyvinvointia ja kouluviihtyvyyttä.

Väkivallan, kiusaamisen ja häirinnän ehkäisy sekä siihen puuttuminen kuuluvat kaikille koulu yhteisössä työskenteleville. Väkivallalta, kiusaamiselta tai häirinnältä voi olla suoraa tai epäsuoraa, sanallista tai fyysistä voimankäyttöä tai sosiaalista manipulointia, mikä loukkaa ihmisen fyysistä, psyykkistä tai sosiaalista koskemattomuutta. Tekijänä voi olla oppilas, koulussa työskentelevä aikuinen tai koulu yhteisön ulkopuolinen henkilö.

Koululla on velvollisuus ilmoittaa tietoonsa tulleesta koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta niihin syyllistyneen ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Koulu yhteisömme puuttuu aina häiriökäyttäytymiseen. Kouluilla on toimintasuunnitelma kiusaamisen ehkäisemiseksi sekä tasa-arvo- ja hyvinvointisuunnitelma. Koulut käyttävät KiVa Koulu -toimintamallia soveltaen. Esiopetusyksiköissä on toimintasuunnitelmat kriisitilanteisiin ja lapsen suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.

6.4 Käyttäytymisohjeet ja seuraamukset

Opiskelun esteetöntä sujumista sekä koulu yhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä varten kouluissa on hyvinvointilautakunnan hyväksymät järjestyssäännöt, joilla edistetään koulun sisäistä järjestystä.

Koulujen järjestyssäännöissä määritellään sääntörikkomuksista seuraavat kurinpitotoimet, kuten kasvatustalkut tai jälki-istunto. Kirjallisen varoituksen antaa rehtori. Koulusta määräaikaista erottamisesta päättää kunnan hyvinvointilautakunta. Rehtori voi evätä oppilaan osallistumisen opetukseen jäljellä olevan työpäivän ajaksi väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi. Kurinpitotapausten tai opetukseen osallistumisen epäämiseen liittyen oppilaalle järjestetään opiskeluhoollollista tukea.

Koulukohtaiset kurinpidolliset ja kasvatukselliset toimet kirjataan ja niitä seurataan määräajoin.

6.5 Poissaolojen seuranta

Oppilaan poissaoloja seurataan tunneittain. Perusopetuslain mukaan opetuksen järjestäjän tulee seurata oppilaan poissaoloja ja ilmoittaa luvattomista poissaoloista huoltajalle. Poissaolot kirjataan Wilmaan, josta huoltajat voivat niitä seurata. Kaikista poissaoloista vaaditaan huoltajan kuittaus poissaolon syystä. Oppilaan huoltajalla on velvollisuus valvoa oppivelvollisuuden täyttymistä. Simpeleen koululla on laadittu koulupoissaoloja koskeva toimintasuunnitelma.

7 Yhteistyö oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa

7.1 Oppilaan vaikuttamismahdollisuudet koulu yhteisössä

Koulun toimintaa kehitettäessä on tärkeää ottaa huomioon oppilaiden mielipiteitä ja toiveita. Oppilaan osallistaminen koulun toimintaan ja sen suunnitteluun tukee oppilaan oppimismotivaatiota ja uteliaisuutta sekä edistää hänen aktiivisuuttaan, itseohjautuvuuttaan ja luovuuttaan tarjoamalla kiinnostavia haasteita ja ongelmia.

Simpeleen koulussa on oppilaskunta ja Rautjärven lukiossa opiskelijakunta. Oppilas- ja opiskelijakuntia kuullaan ennen opetussuunnitelman ja siihen liittyvien suunnitelmien sekä järjestyssääntöjen vahvistamista ja ennen muita oppilaiden/opiskelijoiden asemaan olennaisesti vaikuttavia päätöksiä tehtäessä. Oppilaat ja opiskelijat saavat näin mahdollisuuden osallistua asioiden valmisteluun ja ilmaista mielipiteensä koulunsa toimintaan liittyvistä, heitä yhteisesti koskevista asioista. Oppilaskunnan hallituksen 5. ja 8. luokkien edustajilla sekä lukion opiskelijakunnan edustajalla on mahdollisuus osallistua yhteisöllisen opiskeluhoolloryhmän toimintaan.

Myös oppilaiden huoltajien näkemyksiä koulun toiminnasta selvitetään määräajoin. Huoltajista kootaan vanhempaintoimikunta, josta valitaan edustajat yhteisölliseen opiskeluhoolloryhmään.

Oppilailla on mahdollisuus vaikuttaa koulu yhteisön kehittämiseen myös valtakunnallisen kouluterveyskyselyn ja koulun omien kyselyjen kautta. Valtakunnallinen kouluterveyskysely

tehdään säännöllisesti kahden vuoden välein. Siihen vastaavat 4., 5., 8. ja 9.-vuosiluokan oppilaat sekä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat.

7.2 Kodin ja koulun välinen yhteistyö

Kasvatustyötä tehdään yhteistyössä kotien kanssa. Tämä edellyttää vuorovaikutusta ja yhteistyötä oppilaan kokonaisvaltaisen terveen kasvun ja hyvän oppimisen tukemisessa. Vuorovaikutus kodin kanssa lisää opettajan oppilaantuntemusta ja auttaa opetuksen suunnittelussa ja toteuttamisessa.

Rautjärven kunnan perusopetuksessa kodin ja koulun yhteistyö rakentuu koulun toimijoiden, huoltajien, oppilaiden ja eri sidosryhmien arvostavalle yhteistyölle. Keskeisiä toiminnan periaatteita ovat lapsilähtöisyys, yksilöllisyyden ja yhteisön huomiointi, vuorovaikutteisuus ja säännöllisyys.

7.3 Huoltajille tiedottaminen

Koulun opiskeluhuoltotyöstä tiedotetaan koulun internetsivuilla. Esiopetuksen opiskeluhuoltotyöstä tiedotetaan huoltajille vanhempainilloissa ja lapsen oppimissuunnitelmapalavereissa.

Rautjärven kunnan koulut käyttävät Wilmaa opiskeluhuoltotyön tukena. Wilmaa käytetään mm. poissaolojen kirjaamisiin, tiedon välittämiseen opiskeluhuoltohenkilöstön välillä, tuen suunnitelmien kirjaamiseen ja kodin ja koulun väliseen viestintään.

7.4 Tiedonsaanti

Oppilaan yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä opiskeluhuollosta vastaavalle viranomaiselle sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Lisäksi heillä on oikeus saada ja luovuttaa toisilleen sekä oppilaan opettajalle, rehtorille ja opetuksen järjestäjälle oppilaan opetuksen asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot. Tiedon luovuttaja joutuu harkitsemaan esimerkiksi sitä, onko kysymys sellaisesta tiedosta, joka on välttämätön oppilaan tai muiden oppilaiden turvallisuuden varmistamiseksi. Luovutettava tieto voi koskea muun muassa sellaista oppilaan sairautta, joka tulee ottaa opetustilanteissa huomioon. Vaikka tiedon luovuttamiselle olisikin edellä todettu lain tarkoittama peruste, yhteistyön ja luottamuksen turvaamiseksi pyritään aina ensisijaisesti hankkimaan oppilaan tai huoltajan suostumus salassa pidettävän tiedon luovuttamiseen.

Jos oppilas siirtyy toisen opetuksen tai koulutuksen järjestäjän opetukseen tai koulutukseen, aikaisemman opetuksen järjestäjän on pyydettävä oppilaan tai tarvittaessa hänen huoltajansa suostumus siihen, että uudelle opetuksen järjestäjälle voidaan siirtää opiskeluhuollon asiakasrekisteristä sellaiset salassa pidettävät tiedot, jotka ovat tarpeellisia opiskeluhuollon jatkuvuuden kannalta. Sen sijaan opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot toimitetaan salassapidon estämättä viipymättä toiselle opetuksen järjestäjälle tai lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjälle. Vastaavat tiedot voidaan antaa myös uuden opetuksen tai koulutuksen järjestäjän pyynnöstä.

8 Opiskeluhooltotyön toteuttaminen ja seuranta

8.1 Opiskeluhooltoryhmän työn arviointi

Rautjärven kunnan yhteisölliset opiskeluhooltoryhmät kehittävät ja arvioivat toimintaansa kerran lukuvuodessa. Opiskeluhooltotyön arvioinnin tulee olla suunnitelmallista, monipuolista ja jatkuvaa. Opiskeluhooltotyön laadun näkökulmasta on tärkeää, että työn tekemisen edellytykset ovat asianmukaiset ja toimintatavoissa voidaan aidosti ottaa huomioon oppilaan etu.

Opiskeluhooltopalveluiden hyvän laadun edellytyksiä voidaan pohtia esimerkiksi seuraavien kriteerien valossa:

- opiskeluhooltoryhmän toiminta ja käytänteet, vuorovaikutus koulun opetushenkilöstön kanssa
- palveluiden resursointi/saatavuus
- työn hallinnollinen organisointi/esimiestyö
- palveluista tiedottaminen
- työtilat ja työvälineet
- täydennyskoulutus ja työnohjaus.

8.2 Ennaltaehkäisevän opiskeluhooltotyön arviointi koko kouluyhteisön tasolla

Koulun henkilökunnan tehtävänä on ehkäistä ennalta lasten ja nuorten kehitykseen liittyviä vaikeuksia sekä puuttua varhain ongelmiin. Lisäksi henkilökunnan tehtävänä on edistää lasten ja nuorten hyvää oppimista sekä oppilaiden psyykkistä ja fyysistä terveyttä ja sosiaalista hyvinvointia. Oppilaan fyysinen ja psyykinen hyvinvointi saavutetaan parhaiten ennaltaehkäisevällä työllä luomalla koulun arkityöskentely, toimintaympäristö ja -kulttuuri hyvinvointia tuottaviksi.

Ennaltaehkäisevää toimintaa ovat mm. ryhmien ja luokkien suunnittelu, erilaiset pedagogiset keinot, koulun ja kodin välinen sekä monialainen yhteistyö, varhainen ongelmien tunnistaminen ja niihin puuttuminen sekä osallisuutta, kasvua ja oppimista tukeva toiminta.

Opiskeluhoitoa ohjaavat asiakirjat

Lainsäädäntö <http://www.finlex.fi>

Suomen perustuslaki (173/1999)

Perusopetuslaki (628/1998), (477/2003), (642/2010)

Perusopetusasetus (1194/1998)

Oppilas-ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013)

Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (986/1998)

Kansanterveyslaki (626/2007)

Lastensuojelulaki (417/2007)

Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu-ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta(380/2009)

Työturvallisuuslaki (782/2002)

Pelastuslaki (468/2003)

Pelastusasetus (787/2003)

Poliisilaki (493/1995), (21/2001)

Nuorisolaki (72/2006)

Laki lasten päivähoidosta (36/1973),(1290/1999)

Laki lapsen huolto-ja tapaamisoikeudesta (361/1983)

Henkilötietolaki 1999

Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999)

Sosiaali-ja terveysministerin asetus potilasasiakirjoista 2009

Laki sosiaali-ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007)

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000)

Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992)

Kansainväliset sopimukset

Unescon Yleissopimus lapsen oikeuksista 1989

- Salamancan sopimus (Salamanca Statement), 1994
- Luxemburgin peruskirja (The Charter of Luxemburg), 1996
- YK: n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskeva sopimus, 2006

Asiakirjat

- Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet
- Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet
- Valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta (1435/2001)
- Vammaispoliittinen ohjelma
- Neuvolatoiminta, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto sekä lasten ja nuorten ehkäisevä suun terveydenhuolto, Asetuksen (380/2009) perustelut ja soveltamisohjeet
- Rautjärven kunnan opetussuunnitelmat